TRANSPORDIAMET

MaaS x-tee

TRAM, KLIM, REM, RK

Liikuvusteenuste ja piletimüügi integreeritud andmevahetussüsteem MaaS X-tee arendamine

Transpordiamet, ReM, KliM

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku heaks

Probleem

- **Kasutaja jaoks** toimub täna ühistranspordi-, sh piletite ostmise süsteem isoleeritult ning erinevad platvormid ei ühildu. Ei ole võimalik mugavalt oma teekonda ühistransporti ja alternatiivseid liikumisviise kasutades planeerida ega hankida pileteid ühest keskkonnast.
- **Ühistranspordi korraldamine** on killustunud – KOV-d korraldavad ühistransporti oma territooriumil, lisaks korraldavad ühistransporti 11 ühistranspordikeskust, Elroni rongiliiklust ning parvlaevade ja siselendude korraldamise ülesanne on REM-s.

Katsetuse eesmärk

- Luua standardiseeritud sõidupäringuid vahendava ja liikuvusteenuseid ühendava teenusplatvormi (tarkvara) prototüüp.
- Piloteerida seda platvormina erinevate transporditeenuse pakkujate ühendamiseks ning süsteemis osalejate ühiste piletite, sõiduõiguste või soodustoodete loomiseks.
- Riik soovib luua standardiseeritud X-tee andmevahetuskihi, mida eraturu MaaS operaatorid saaksid kasutada.

Lahendused

- **MaaS X-tee** – vahevara/platvorm “pistikupesana”, kuhu on võimalik teenuseid liidestada.
- **Vedajate/teenusepakkujate liides (API)**, selle kirjeldus - mille kaudu liidestab X-tee vedajate teenused, nt Elroni, maakonnaliini vmt.
- **Piletite ostmise süsteem**, mille kaudu broneeritakse koht ja soetatakse pilet erinevatelt MaaS operaatoritelt.

Eelarve ja kestus

0,84M eurot

24 kuud

Uuenduslikkus

- Projekti uuenduslikkus on seotud erinevate erasektori ja riigi poolte liidestamisega, mh äri- kokkulepetega ja protsesside jm standardimisega. Täna tegutseb iga teenuse pakkuja iseseisvalt ja koostööd kliendile teenuse kättesaadavuse lihtsustamiseks keegi nõus tegema ei ole.

Projekti algataja ja partnerid:
Transpordiamet, KliM, ReM

Võimalikud lahenduse pakkujad:
Teadusasutused, ettevõtted, kolmas sektor

*Riigikantselei innovatsioonivõimekuse tõstmise meede

Praegune lahendus

Marsruudi planeerimine, piletite broneerimine ja ostmine toimub erinevates keskkondades.

Uus lahendus

Planeerin reisi, broneerin ja ostan piletid kõik ühest keskkonnast.

MaaS X-tee

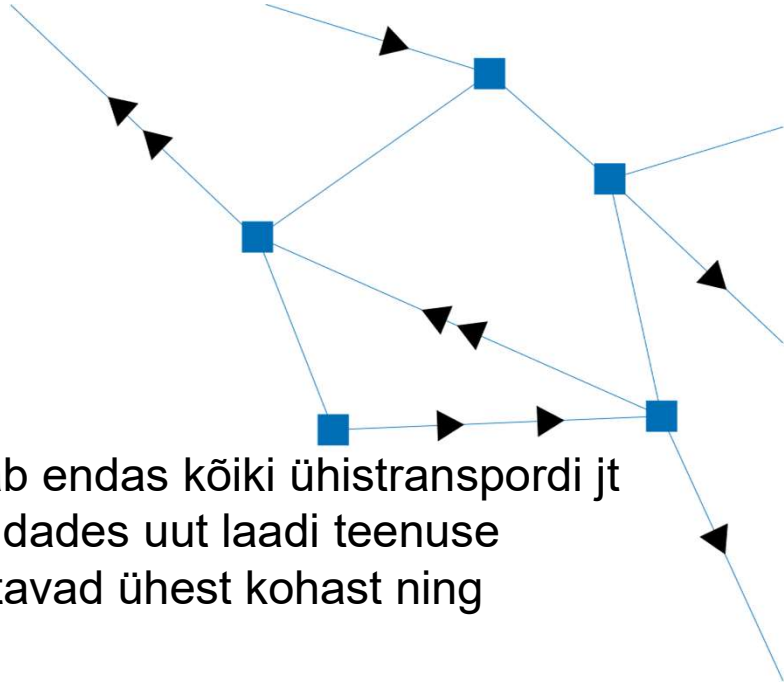

MaaS X-tee on turvalise andmevahetusega vahekiht, mis ühendab endas kõiki ühistranspordi jt liikuvusteenusepakkujaid (buss, rong, takso, autorent jne), võimaldades uut laadi teenuse turule tulekut, kus kogu teekonnaks vajaminevad teenused on leitavad ühest kohast ning sõiduõigused saab soetada ühe tehinguna.

Eesmärk on luua standardiseeritud sõidupäringuid vahendava ja liikuvusteenuseid ühendava teenusplatvormi (tarkvara) prototüüp ning piloteerida seda vahenduskanalina (platvormina) erinevate transporditeenuse pakkujate ühendamiseks ning süsteemis osalejate ühiste piletite, sõiduõiguste või soodustoodete loomiseks.

Kasutaja vaatest

Registreerimine ja sisselogimine	➢ Isikustamata lihtregistreerimine (nimi, e-post) teenusele ligipääsu tagamiseks ➢ Isikustatud registreerimine x-tee kaudu. Annab juurdepääsu kõigile platvormil sisalduvatele individuaalsetele liikuvusteenustele, võimaldab kasutada isikustatud soodustusi
Reisi planeerimine	➢ Leiab parimad kombinatsioonid liikuvuse korraldamiseks ➢ Kontrollib vaba veovõime olemasolu kõigi osalevate teenuseosutajatega ➢ Esitab pakutavate teenuste loendi ühendades transpordiliikide optimaalse kasutamise valitud kriteeriumide alusel (nt hind, aeg, veoliik)
Broneerimine	➢ Reisija teeb otsuse teekonna ja teenuste kohta, mida soovib osta ja kasutada ➢ MaaS platvorm broneerib kõigi osalevate teenuseosutajate juures vajaliku ressursi
Maksmine	➢ Maksevahendi registreerimine ja haldamine (võimalik lisada ka registreerimisel) ➢ MaaS'i operaator hoolitseb finantstehingute teostamise eest lõppkasutajaga ning tulude jagamise eest teenuse osutamisega seotud teenusepakkujatele ➢ MaaS platvorm väljastab lõppkasutajale vajalikud sõiduõigus(t)e kinnitused
Virtuaalne reisisaatja	➢ Reisija saab reisi vältel mõnda teekonna lõiku muuta, kusjuures süsteem peab andma reisijale teavet, kas see muudatus nõuab täiendavat piletit. Kui jah, siis saab reisija koheselt täiendava sõiduõiguse ka soetada. ➢ Kui muudatusi võivad põhjustada teenusepakkujate viivitused, siis MaaS'i kasutajate abistamise, klienditoe ja suhtluse jaoks peavad olema tagatud kommunikatsioonikanalid (välise) klienditoe teenuse pakkujaga ➢ Reisija peab saama jätta tagasisidet
Lisavõimalusena võiks olla loodud	*Võimalus soetada regionaalne perioodipilet või automaatselt kuu jooksul tehtud reiside soodsaim piletitoode* *MaaS-i operaator annab reisijale teavet võimalike viivituste, marsruudi muutuste vms kohta*

AJAKAVA

Hanke lähteülesande koostamine /koostöös sektoriga)	2024 I kvartal
Analüüsihange	10 kuud

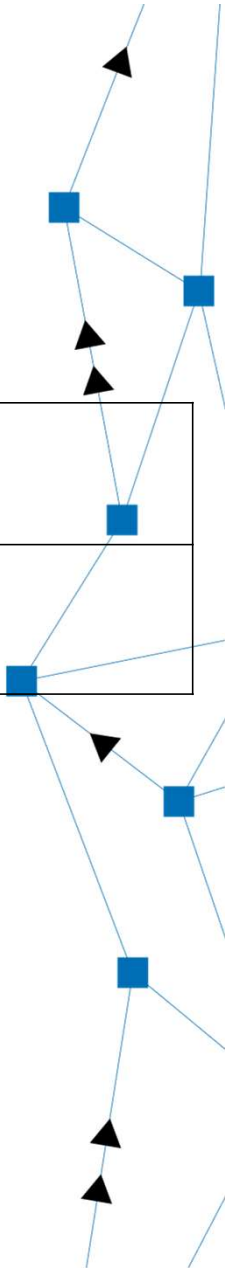

KÜSIMUSED

1. Millised analüüsid on vajalikud lõppeesmärgi saavutamiseks. Kas hankija on väljatoonud mõne analüüsi, mis ei oma antud kontekstis tähtsust või jätnud midagi välja toomata?
2. Milline meeskond oleks otstarbekas komplekteerida eesmärgi saavutamiseks?
3. Millisteks etappideks tuleks teenus jaotada, kas olemasolev analüüside teostatavuse järgnevus on asjakohane?
4. Kas analüüsihanke teostatavuse aeg - 10 kuud ja maksumus ca 20% projekti kogumaksumusest - on reaalne?
5. Millised on kõige olulisemad riskid, mis võivad takistada tehnilise lahenduse (MaaS X-teeplatvormi) teostamist?
6. Milline on pakkujate võimekus/turu võimekus/huvi toodud ülesannet lahendada? Kes võiksid olla turul potentsiaalsed pakkujad?
7. Mida projekti teostamise puhul hankijalt ootate?

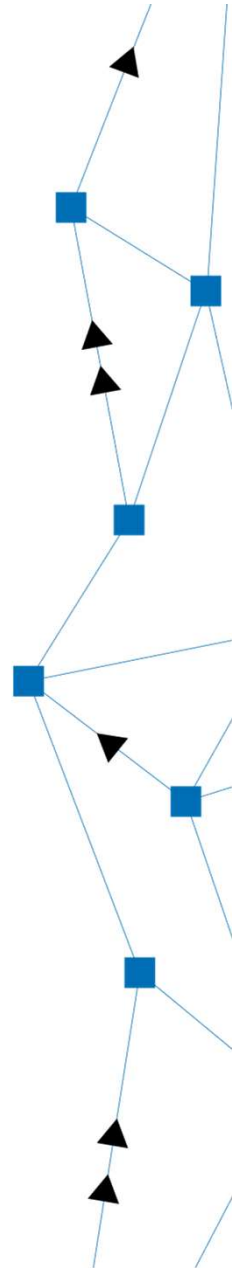

TRANSPORDIAMET

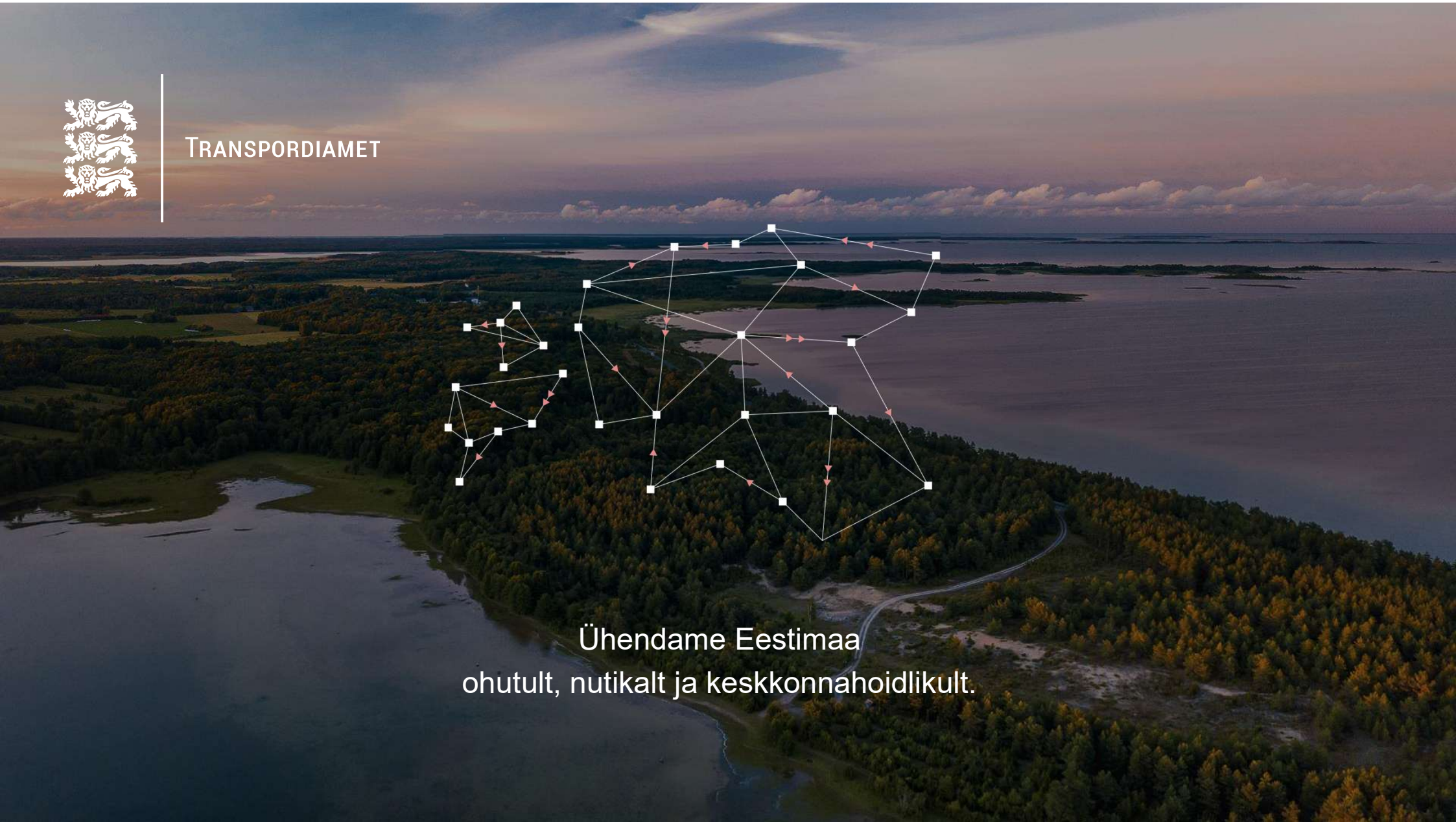

Ühendame Eestimaa
ohutult, nutikalt ja keskkonnahoidlikult.